

Moja želja je bila, da se v glavah nekaj odpre...

Mariji Šikoronja v slovo

Eno ime je dalo Koroškemu svetu galerij in umetnosti poseben pečat, če pomislimo na bilateralno navzočnost galerije, ki sloni na prezentiranju dragocene umetnosti regionalno pravtako kot v vsem prostoru Alpe-Adran. Na koga pomislimo, kadar govorimo o posredovanju in povezovanju umetnosti preko meja? Marija, naša Majki je poznala samo geografske meje, umetnost je zastopala čezmejno, na obeh straneh. Ona ni poznala nobenih drugih meja, nobenih jezikovnih ali umetniških ovir – saj je cenila vse, kar druži, kar je posameznikom skupnega in kar je raznolikega in drugačnega.

In še preko tega: Marija Šikoronja je spremljala umetnost s srcem in toplino, z veliko ljubeznijo in navdušenjem, z neko lahketostjo (saj ena naših skupnih poletnih razstav ni samo slučajno po njeni želji nosila naslov „Neznašna lahkost bivanja – die unerträgliche Leichtigkeit des Seins“), predvsem pa jo je z velikim spoštovanjem posredovala vsem, ki so to žeeli. Nikoli ni vsiljivo delila svojega strokovnega znanja, vedno so bile/i v ospredju umetnice/ki in njihova dela, ki jih je postavila v ospredje. Njena čudovita hiša je bila vsem odprta.

Ni bilo kar tako, da je izbrala prostor za svojo galerijo daleč proč od meščanskih središč, na dvojezičnem ozemlju, v nekda-

nji gostilni ob mostu „Brückewirt“. Marija Šikoronja je dejansko gradila mostove. Ob pogledu nazaj srečamo vedno spet dejstva, ki to potrjujejo, v zadnjem času je bil to umetniški projekt „Brücken bauen – gradimo mostove“, v okviru vrste projektov pod skupnim imenom CARINTHIA.

Bila sem privilegirana, saj sem smela biti ob njej od otroštva dalje, in prav od vsega početka se spominjam njenega globokega strokovnega odnosa do umetnosti. Umetnost je bila ves čas del njenega življenja. Dolgih 36 let je osredotočala svojo energijo v galerijo, velike sanje, ki jih je neutrudno uresničevala z možem Zvonkom in jih strnila do zadnjega v kulturi in umetnosti. Želela je ljudem nekaj nuditi. Naj je bilo to vodstvo Mohorjeve knjigarne, iniciativa za ustanovitev prvega dvojezičnega vrtca Naš otrok / Unser Kind v Celovcu, vedno je bil slovenski jezik poseben motivator, njegovo ohranjanje in posredovanje samoumevno. V galeriji je bilo jasno slišati oba jezika, brez kompromisov in dosledno. Celo takrat, kadar to ni bilo tako lahko, so bili resentimenti za Marijo Šikoronja le povod, da se jih premosti. S svojim neverjetno prijaznim načinom je vendar vztrajno in v lastni iniciativi spremnjala navidezno nemogoče v mogoče. S to vztrajnostjo je nudila mnogim umetnicam/kom možnos-

ti za vstop v javnost. Tako je družina Šikoronja v času obnavljanja gostilniškega poslopja ponudila Valentinu Omanu kraj za eksperimentiranje: umetnina, brez katere ta hiša ne bi bila to, kar je, na katere stenah je nanešenih tja do trideset barvnih plasti. Da je to bil vzrok za prvo razstavo v teh prostorih, je bilo na dlani, sledili sta razstavi umetnice Caroline ter Gustava Januša. V tej galeriji so razstavljale/i neštete/i internacionalne/i in regionalne/i umetnice/ki. Slovenskim umetnicam/kom je nudila platformo na obeh straneh meje in še preko tega.

Odnosi do ljudi, vizije in tankočutnost – Začelo je pred šestintridesetimi leti in velja tudi v prihodnje, so njene besede. Vedno bo z nami in vendar jo bomo hudo pogrešali. S hvaležnostjo.

● **Tanja Prušnik**

*svobodna umetnica,
predsednica galerije Künstlerhaus na Dunaju.*

Prevod: Ivana Kampuš